

Luchtig toetje II

Speech Kriek Wille, IE-diner 30 januari 2025

Dames en heren, het is een eer hier vanavond te spreken, voor de tweede keer alweer! En hoewel alle hedendaagse gebeurtenissen in ons land en de wereld eigenlijk schreeuwen om serieuze beschouwingen wilde ik u maar ontzien na de gangen die wij aan dit diner al hebben genoten, en na de IE zwaargewichten die mij vanavond als spreker vóór zijn gegaan. Geen zware kost dus, meer een luchtig toetje.

Er zijn hier denk ik maar heel weinig mensen die weten dat ik ooit op het jaarlijks IE symposium in Zeist een praatje heb gehouden met de titel Luchtig Toetje. Het was in de jaren 90, en IE juristen waaronder ikzelf maakten zich collectief druk over de vraag of Biomild, Postkantoor en ook Luchtig Toetje wel of geen merk kunnen zijn.

Ja dames en heren, u ziet het niet aan mij, maar ik ben al sinds eind jaren '80 IE advocaat. Ik kom uit de *good old days* van artikel 13A BMW, het associatiegevaar en het registratie-octrooi. Toen er nog geen databank- en topografierechten waren en samenloop tussen het auteurs- en modellenrecht bij wet was uitgesloten. Toen de advocatenpraktijk nog een ambacht was zonder de tools van vandaag: wij werkten zonder AI, IE-Forum of internet, zonder e-mail of WhatsApp en zelfs zonder mobiele telefoons. Wij hadden boeken, brieven en de fax, een vaste telefoonlijn en piepers.

Ik wil maar zeggen: ik ben heel oud. En ik wil het met u hebben over de generaties die ik hier zie als ik om mij heen kijk. Velen van u weten dat ik van een groot kantoor kom. Een jaar geleden ben ik een IE-boutique begonnen samen met een Millennial. Ik ben zelf net geen Boomer, hoor qua leeftijd bij de Generatie X, en op mijn nieuwe kantoor werken naast de Millennial twee GenZ-ers. Allemaal vrouwen, maar daar gaat het nu even niet om.

Het is leerzaam en leuk om met drie generaties op één kantoor te zitten. En heel anders dan op het grote kantoor.

Om te beginnen eet ik sinds een jaar geen boterhammen meer bij de lunch; wel veel groenvoer, hummusjes en anders smeersels, en crackers met avocado. En van maandag tot en met in elk geval woensdag is het balansdag. Dat betekent: geen suiker en niet snacken.

Toen ons nieuwe kantoor van start ging, heb ik meteen flink wat kantoorbenodigdheden ingeslagen: pennen, notitieblokken, dat soort dingen. De enige die ze gebruikt ben ik zelf. De enige bij wie *überhaupt* papier op het bureau te vinden is, ben ik zelf. Mijn collega's hebben niks op hun bureaus liggen, alleen grote flessen (of liever gezegd tanks) met water.

Ik drink 's ochtends nog wel eens een kop koffie. Gewoon zwart. Mijn collega's niet, zij drinken oat milk latte, bubble tea of matcha. En heel veel water.

Millennials en GenZ-ers doen sowieso alles anders, ook het beoefenen van de IE-praktijk. Het begint al met de naam: ik weet niet of het u al is opgevallen maar ons vak heet voor hen '*AI-PIE*' ipv IE. Oke - dat kunnen we nog wel aan.

Maar dan inhoudelijk. We kunnen het er denk ik over eens zijn dat in de IE advocatuur veel draait om communicatie. Of we nu stukken schrijven, adviseren, onderhandelen of

procederen, *it's all about communication*. En laten zich daar nou de generatieverschillen manifesteren.

Mijn collega's communiceren bij voorkeur per WhatsApp of eventueel per mail. *Social media posts* liever op de *gram* dan via LinkedIn. En contact liever in persoon dan bellen, echt liever niet bellen.

Een serieus weetje: het schijnt dat 40% van de mensen tussen 18 en 30 jaar last heeft van belangst. Laat dat even doordringen: ik ben opgeleid met de gedachte dat confraternele telefoontjes soms nog wel eens helpen bij gevoeligheden of in wat complexere dossiers, maar dat moet voortaan misschien soms beter een koffietje of een matcha met een confrère worden.

Ook zoiets. Vroeger kon je een klacht aan je broek krijgen als je verzuimde een andere advocaat met *confrère* of *amice* aan te spreken. Weet u nog, dat we onze brieven eindigden met '*hoogachtend, uw dw. coll*'? Nu verraad je jezelf met zulk taalgebruik onmiddellijk als Boomer of Generatie X.

Dat geldt overigens ook (*fun fact* voor mijn leeftijdgenoten) als je bij het WhatsAppen te veel emoji's gebruikt. Meer dan drie emoji's is '*boomerig*'. Tussen de één en drie emoji's, dat is maximaal. Maar die tussen de één en drie emoji's moet je dan ook wel gebruiken, want anders is een berichtje niet gezellig en dat is ook weer niet goed.

Al generatiedenkend zie ik ook zeker die andere kant. Hoe gemakkelijk mijn collega's AI hebben omarmd, en hoe jaloersmakend snel zij dingen online vinden: niet alleen TikTok recepten en restaurantjes maar ook antwoorden op rechtsvragen, '*rest van de markt*' producten, en wat er verder in de IE-praktijk zoal voorbij komt. Het is mooi om te zien hoe snel hun sommatiebrieven en andere stukken van de prachtigste *visuals* zijn voorzien. Hoeveel vragen ze stellen over nut en noodzaak van de dingen die wij doen, in en buiten het IE vak. Hoeveel bewuster zij bij het kiezen van een werkplek bijvoorbeeld kijken naar cultuur op de werkvloer. En hoe goed zij hard werken combineren met hun *work life balance*.

Ik weet het, ik ben ongegeneerd aan het generaliseren en er past ook nog eens een vette disclaimer bij wat ik allemaal zeg. Vorig jaar is in de VS namelijk een metastudie voltooid waarin maar liefst 143 onderzoeken naar generatieverschillen zijn meegenomen. Uit deze metastudie blijkt dat generatieverschillen helemaal niet bestaan, althans niet op belangrijke thema's op de werkvloer.

Generatieverschillen: ze zijn er kennelijk niet echt, maar men ziet ze toch. Ik kan er in elk geval avondvullend over praten. Gewoon, omdat ik die verschillen, in het leven en in ons vak, boeiend vind. Je kunt er ontzettend om lachen. En je kunt er ontzettend van leren.

Dat is denk ik toch wat ik wil meegeven in dit toetje. Bij mij op kantoor bepalen de Millennials en GenZ-ers eigenlijk alles. Ik ben als de wijze uil die toekijkt, inzichten deelt en als daar behoefte aan is de leiding neemt, maar voor het overige bepalen mijn collega's. Ik ervaar dat als enorm verfrissend. De ideeën van mijn collega's en hun kijk op de markt maken ons kantoor eigentijds en wendbaar. De cultuur die wij met elkaar neerzetten blijkt aantrekkelijk voor talent en voor de markt. Professionaliteit in een omgeving van goede energie.

Ik ga afronden. Dat generatiedenken deed ik niet helemaal voor niets. Ik heb een boodschap voor u. Ik ben ervan overtuigd dat veel organisaties in en buiten de advocatuur er enorm van

zouden opknappen als zij aan de top meer ruimte en plaats zouden maken voor jongere generaties. Ik nodig u uit om daarover na te denken of verder te praten straks bij de borrel.

Claudia, nogmaals dank voor de gelegenheid hier te spreken. Ik reken erop dat tijdens het volgende IE-diner Dominique of een andere Millennial of GenZ-er hier staat.

Ik dank u voor uw aandacht!